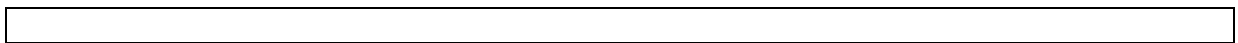

Meerkeuzevragen

Beleggen en financiële markten

5^e druk 2016

Hans Buunk

Boom

Boom

© 2016 Hans Buunk
© 2016 Boom uitgevers Amsterdam

Deze meerkeuzevragen horen bij:

Titel: Beleggen en financiële markten
Auteur: Hans Buunk
Uitgegeven door: Boom uitgevers Amsterdam
ISBN: 9789058754257
NUR: 163

Hoewel deze publicatie veel zorg is samengesteld, aanvaarden auteur(s) noch uitgever enige aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/of onvolkomenheden in deze handleiding.

Hoofdstuk 1 Beleggen en de vermogensmarkt

1

Gegeven zijn de volgende financieringssaldi:

- * financieringssaldo van de gezinnen: 12 miljard;
- * financieringssaldo van de bedrijven: -4 miljard;
- * financieringssaldo van de overheid -3 miljard.

Hoeveel bedraagt het financieringssaldo van het buitenland?

- a 5 miljard.
- b -5 miljard.
- c 7 miljard.
- d -7 miljard.

2

Een belegger ontvangt dividend op zijn aandelen Unilever.

Dit is een voorbeeld van

- a direct rendement op een zakelijke financiële titel.
- b direct rendement op een nominale financiële titel.
- c indirect rendement op een zakelijke financiële titel.
- d indirect rendement op een nominale financiële titel.

3

Wanneer een onderneming obligaties uitgeeft die worden gekocht door een levensverzekeringsmaatschappij, is er sprake van

- a indirecte financiering door middel van boekvorderingen.
- b indirecte financiering door middel van effecten.
- c directe financiering door middel van boekvorderingen.
- d directe financiering door middel van effecten.

4

Een woningbouwcorporatie neemt voor € 1,2 miljoen krediet op met een looptijd van acht maanden bij een bank.

Dit is een transactie op de

- a onderhandse primaire kapitaalmarkt.
- b openbare secundaire geldmarkt.
- c openbare secundaire kapitaalmarkt.
- d onderhandse primaire geldmarkt

5

Gegeven zijn de volgende twee stellingen:

- I Volgens de Fisher-relatie wordt de nominale rente bepaald door de reële rente en de verwachte inflatie.
- II Besparingen die niet wettelijk verplicht zijn worden vrije besparingen genoemd.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

6

De eenjaarsrente in de eurozone bedraagt 4%. De eenjaarsrente in Slovenië bedraagt 5%.

De financiële markten verwachten kennelijk over een periode van een jaar dat de Sloveense tolar ten opzichte van de euro

- a met 1,25% apprecieert.
- b met 1,25% deprecieert.
- c met 0,95% apprecieert.
- d met 0,95% deprecieert.

7

Een centrale bank neemt maatregelen met het doel de binnenlandse inflatie, die naar haar mening te hoog is, te bestrijden.

Wat is juist?

- a Dit is expansief monetair beleid dat gepaard gaat met een oplopende rente.
- b Dit is expansief monetair beleid dat gepaard gaat met een dalende rente.
- c Dit is restrictief monetair beleid dat gepaard gaat met een oplopende rente.
- d Dit is restrictief monetair beleid dat gepaard gaat met een dalende rente.

8

Op een bepaald moment is de wisselkoers van de nationale valuta naar de mening van de centrale bank te sterk gedaald. Tegelijkertijd dreigt de nationale economie volgens de centrale bank in een recessie te geraken.

Wat is in deze situatie juist?

- a Wisselkoersbeleid vereist een renteverlaging, geldhoeveelheidsbeleid een renteverhoging.
- b Wisselkoersbeleid vereist een renteverhoging, geldhoeveelheidsbeleid een renteverlaging.
- c Zowel wisselkoersbeleid als geldhoeveelheidsbeleid vereisen een renteverlaging.
- d Zowel wisselkoersbeleid als geldhoeveelheidsbeleid vereisen een renteverhoging.

9

Op 1 februari van een bepaald jaar blijkt in de eurozone dat de inflatie tegen de verwachtingen in snel gegroeid is en dat de bezettingsgraad in de industrie met enkele procentpunten gestegen is. De Europese Centrale Bank overweegt op grond van deze gegevens een wijziging van de officiële tarieven.

Vul in:

'*Ceteris paribus* wijst de ontwikkeling van de geldhoeveelheid op een ...**A**... door de ECB en wijst de ontwikkeling van de bezettingsgraad op een ...**B**... door de ECB.'

Wat is juist?

- a A = renteverlaging B = renteverlaging.
- b A = renteverlaging B = renteverhoging.
- c A = renteverhoging B = renteverlaging.
- d A = renteverhoging B = renteverhoging.

10

Welk van de onderstaande rentetarieven wordt beschouwd als het belangrijkste tarief van de Europese Centrale Bank?

- a De marginale beleningsrente.
- b De driemaands-EURIBOR.
- c De herfinancieringsrente.
- d De basisrente.

11

Gegeven zijn de volgende twee transacties die de Europese Centrale Bank in het kader van de openmarktpolitiek kan uitvoeren:

- I contante aankoop en gelijktijdige termijnverkoop van dollars;
- II rechtstreekse verkoop van waardepapieren.

Welke van deze transacties werkt/werken *c.p.* geldmarktverruimend?

- a I en II.
- b Alleen I.
- c Alleen II.
- d Noch I, noch II.

12

Een commerciële bank in de eurozone heeft voor de duur van één dag een liquiditeitstekort van € 50 miljoen en kan geen andere commerciële bank bereid vinden haar dit geld te lenen.

Op welke regeling van de Europese Centrale Bank kan deze bank een beroep doen en tegen welk tarief?

- a De kasreserveregeling tegen het EURIBOR-tarief.
- b De marginale beleningsfaciliteit tegen de marginale beleningsrente.
- c De basisherfinancieringsregeling tegen de herfinancieringsrente.
- d De depositofaciliteit tegen de depositorente.

13

De Europese Centrale Bank verplicht de banken circa 220 miljard euro bij de centrale bank te stallen.

Welk instrument gebruikt de ECB hiervoor?

- a De marginale beleningen.
- b De basisherfinancieringstransacties.
- c De reserveverplichtingen.
- d De koop van vreemde valuta's.

14

Gegeven is een rechte yieldcurve die horizontaal verloopt.

Vul in:

'Volgens de ...**A**... wijst het ...**B**... worden van deze yieldcurve erop, dat de korte rente zal gaan dalen.'

Wat is juist?

- a A = verwachtingentheorie B = normaal.
- b A = verwachtingentheorie B = invers.
- c A = liquiditeitsvoorkeurtheorie B = normaal.
- d A = liquiditeitsvoorkeurtheorie B = invers.

15

De eenjaarsrentevoet in jaar I is 4%. De markt verwacht in jaar II een eenjaarsrentevoet van 4,25%, en in jaar III een eenjaarsrentevoet van 4,1%.

[Alle rentevoeten worden genoteerd op jaarbasis.]

Wat is, uitgaande van de verwachtingentheorie, juist?

- a De driejaarsrentevoet in jaar I bedraagt 4,12%.
- b De eenjaarsrentevoet in jaar III bedraagt 4,12 %.
- c De tweejaarsrentevoet in jaar I bedraagt 4,17%.
- d De eenjaarsrentevoet in jaar II bedraagt 4,17%.

16

Een omgekeerde rentestructuur bestaat

- a altijd als alleen de verwachtingentheorie opgaat.
- b nooit als alleen de verwachtingentheorie opgaat.
- c altijd als alleen de liquiditeitsvoorkeurtheorie opgaat.
- d nooit als alleen de liquiditeitsvoorkeurtheorie opgaat.

17

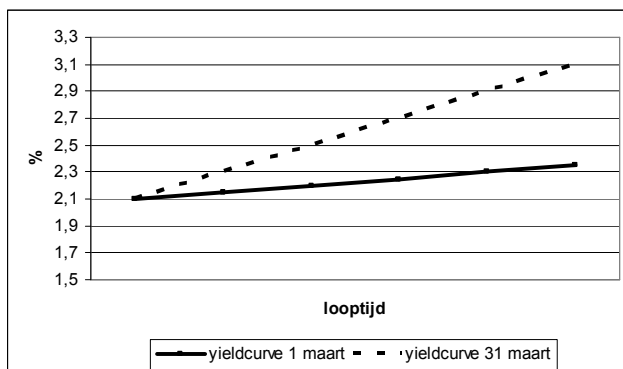
Gegeven zijn een Duitse staatsobligatie en een soortgelijke Nederlandse staatsobligatie. Beide hebben een resterende looptijd van vijf jaar.

Het effectieve rendement op de Nederlandse staatsobligatie is, in vergelijking met het effectieve rendement op de Duitse staatsobligatie,

- a lager omdat het debiteurenrisico groter is.
- b hoger omdat het debiteurenrisico groter is.
- c lager omdat de verhandelbaarheid kleiner is.
- d hoger omdat de verhandelbaarheid kleiner is.

18

Op 1 maart verwacht de markt een gelijkblijvende rente. Zoals de figuur laat zien, verandert de rentestructuur tussen 1 maart en 31 maart.

Volgens de figuur verwacht de markt op 31 maart dat

- a vooral de lange rente zal gaan stijgen.
- b vooral de korte rente zal gaan stijgen.
- c de rente voor alle looptijden zal geen stijgen.
- d de rente voor alle looptijden zal gaan dalen.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 1

1b

2a

3b

4d

5a

6d

Stel de wisselkoers van de tolar in de uitgangssituatie op 1 en over een jaar op X. Dan geldt: $1,05 \text{ maal } X = 1,04$. Dus: $X = 0,99047619$: dat betekent een daling met 0,95%.

7c

8b

9d

10c

11b

12b

13c

14b

15a

De derdemachtswortel uit $1,04 \times 1,0425 \times 1,041$ wordt verminderd met 1.

16d

17d

18b

Hoofdstuk 2 Risico en rendement

1

Over rendement en risico van de beleggingsobjecten A en B is het volgende gegeven:

Beleggingsobject A		
Toestand	Kans p_i	Rendement R_i
1	0,2	5
2	0,3	6
3	0,3	7
4	0,2	8

Beleggingsobject B		
Toestand	Kans p_i	Rendement R_i
1	0,1	4
2	0,4	6
3	0,4	7
4	0,1	9

X is een belegger die een afweging maakt tussen rendement en risico.

Wat is juist?

- a X kiest beleggingsobject A.
- b X kiest beleggingsobject B.
- c X is indifferent tussen beleggingsobject A en B.
- d Zonder nadere informatie omtrent de indifferentiecurven van X kan niet worden aangegeven welk van de twee beleggingsobjecten X kiest.

2

Gegeven zijn twee stellingen in het kader van de moderne portefeuilletheorie:

- I Risico wordt gedefinieerd als de kans dat het gerealiseerde rendement lager is dan het verwachte rendement.
- II Een risicomijdende belegger zal altijd een belegging met het laagst mogelijke risico kiezen.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

3

Gegeven zijn twee stellingen:

- I Als de rendementen van twee beleggingen perfect positief zijn gecorreleerd, dan kan risicoreductie worden bereikt bij een keuze van 50% voor de ene en 50% voor de andere belegging.
- II Indien de rendementen van twee beleggingen geen samenhang vertonen kan risicoreductie worden bereikt bij een keuze van 50% voor de ene en 50% voor de andere belegging.

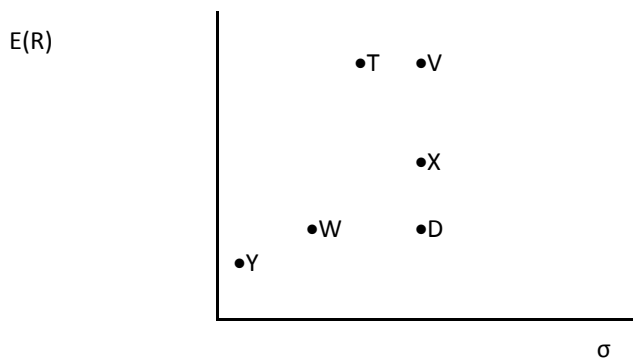
Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

4

$E(R)$ is het verwachte rendement, σ de standaarddeviatie.

In de onderstaande figuur zijn zes, voor het overige gelijke beleggingsobjecten gegeven.

Welke van die objecten zullen in elk geval *niet* door een belegger gekozen worden?

- a W, Y en D.
- b X, Y en V.
- c D, X en V.
- d D en V.

5

Portefeuille P bestaat uit de beleggingen A en B. De rendementen van A en B vertonen in de loop der tijd steeds minder samenhang (de correlatiecoëfficiënt neemt af en gaat naar 0).

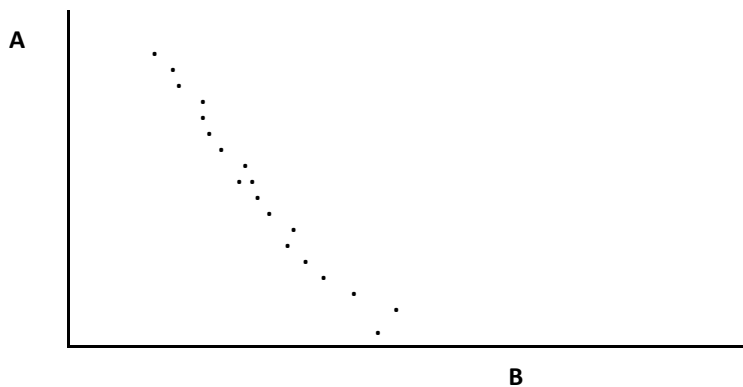
De verwachte rendementen en het risico van A en B blijven in de tijd gelijk, evenals het gewicht van A en B in de portefeuille.

Welke van onderstaande uitspraken is nu juist?

- a Het rendement op P neemt toe; het risico op P neemt toe.
- b Het rendement op P neemt toe; het risico op P neemt af.
- c Het rendement op P blijft gelijk; het risico op P neemt af.
- d Het rendement op P blijft gelijk; het risico op P neemt toe.

6

De volgende figuur geeft de samenhang weer tussen de rendementen van de beleggingsobjecten A en B.

Beleggingsanalisten beoordelen de vraag of diversificatie in dit geval risicoreductie oplevert.

Wat is juist?

- Hier treedt geen risicoreductie op: de standaardafwijking van een portefeuille bestaande uit A en B is gelijk aan het gewogen gemiddelde van de standaardafwijkingen van de beide beleggingsobjecten.
- Het is zonder nadere informatie niet te beoordelen of diversificatie risicoreductie oplevert.
- Hier treedt risicoreductie op: de standaardafwijking van een portefeuille bestaande uit A en B is kleiner dan het gewogen gemiddelde van de standaardafwijkingen van de beide beleggingsobjecten.
- Hier treedt risicoreductie op omdat de correlatiecoëfficiënt gelijk is aan één.

7

Gegeven is de verzameling portefeuilles K, L, M en N met de volgende kenmerken:

	Verwacht rendement	Risico
K	18	15
L	14	10
M	12	11
N	20	20

Bekend is dat van deze vier portefeuilles er drie op de efficiënte grenslijn liggen.

Welke van de portefeuilles bevindt zich *buiten* de efficiënte grenslijn?

- K.
- L.
- M.
- N.

8

Gegeven zijn de volgende twee stellingen in het kader van het Capital Asset Pricing Model:

- I Verwachte rendementen hoger dan het marktrendement zijn te behalen door te lenen tegen de risicovrije rentevoet en deze gelden te beleggen in de marktportefeuille.
- II Als de mogelijkheid van risicovrij in- en uitlenen vervalft, heeft dat voor een belegger invloed op de geprefereerde combinatie van beleggingen.

Wat is juist?

- a I en II zijn juist.
- b Alleen I is juist.
- c Alleen II is juist.
- d I en II zijn onjuist.

9

Gegeven zijn vier beleggingsobjecten met de volgende kenmerken:

	Verwacht rendement	Bèta
A	9%	0,5
B	5%	0
C	15%	1,5
D	12%	1

Een van deze beleggingsobjecten bevindt zich *niet* op de security market line?

Welk?

- a A.
- b B.
- c C.
- d D.

10

Gegeven zijn twee stellingen.

- I Een belegging heeft een hogere bèta naarmate de systematische gevoeligheid voor omgevingsfactoren groter wordt.
- II Een belegging met een relatief groot totaal risico(gemeten via de standaarddeviatie) heeft per definitie een relatief hoge bèta.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

11

Gegeven zijn twee stellingen.

- I Naarmate meer beleggingen in een portefeuille worden opgenomen, neemt het unieke risico van de portefeuille af.
- II Naarmate meer beleggingen in een portefeuille worden opgenomen, neemt het marktrisico van de portefeuille af.

Wat is juist?

- a I en II zijn juist.
- b Alleen I is juist.
- c Alleen II is juist.
- d I en II zijn onjuist.

12

Een belegger wil vaststellen of aandelen juist gewaardeerd zijn. Daarvoor neemt hij de volgende security market line als uitgangspunt:

$$E(R)_i = 4,0 + \beta_i \times 1,5$$

In de financiële pers leest de belegger analyses die als volgt zijn samen te vatten:

	Marktrisico	Verwacht rendement E(R)
Aandeel A	1,4	6,1
Aandeel B	1,0	5,0
Aandeel C	0,9	5,5

Wat is juist?

- a A is overgewaardeerd en B is overgewaardeerd.
- b C is juist gewaardeerd en A is overgewaardeerd.
- c B is ondergewaardeerd en C is ondergewaardeerd.
- d B is overgewaardeerd en A is juist gewaardeerd.

13

Welke informatie kan men aan de zogenaamde kapitaalmarktlijn ontleen?

- I De marktprijs voor risico.
- II De relatie tussen het verwachte rendement van de marktportefeuille en het risico van de marktportefeuille.

Wat is juist?

- a I is juist en II is onjuist.
- b I is onjuist en II is juist.
- c I en II zijn beide juist.
- d I en II zijn beide onjuist.

14

Welke informatie is volgens de *zwakke versie* van de efficiënte-markthypothese in de beurskoersen verwerkt?

- a Alleen beursinformatie.
- b Alle openbare informatie
- c Alleen niet-openbare informatie.
- d Alle openbare en niet-openbare informatie.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 2

1a

Het verwachte rendement van A en van B bedraagt 6,5, de variantie van A respectievelijk B bedraagt 1,05 en 1,45.

2d

3b

4c

5c

6c

7c

8a

9b

10a

11b

12d

Op grond van de security market line zijn de theoretisch te verwachten rendementen van A, B en C respectievelijk: 6,1%, 5,5% en 5,35%.

13c

14c

Hoofdstuk 3 Nominale titels

1

Onderneming A heeft een obligatielening uitgegeven met de volgende kenmerken:

- * aflossing na dertig jaar, vervroegde aflossing mogelijk na tien jaar;
- * vast rentepercentage van 5%;
- * coupures van nominaal € 1.000.

De volgende stellingen hebben betrekking op deze obligatielening.

- I De lening is een bulletlening.
- II De obligatie is een nominale titel.

Wat is juist?:

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

2

Wat is een pandbrief?

- a Een obligatie met aflossing ineens.
- b Een obligatie uitgegeven door een hypotheekbank.
- c Een onderhandse vordering op basis van hypotheek.
- d Een onderhandse vordering op basis van verpanding van goederen.

3

Een kasgeldlening is

- a een langlopend krediet met een variabele rente.
- b een langlopend krediet met een vaste rente.
- c een kortlopend krediet met een variabele rente.
- d een kortlopend krediet met een vaste rente.

Het onderstaande geldt voor de vragen 4 en 5.

Gegeven is de volgende advertentie uit een landelijk dagblad:

Rabo Securities N.V.
(gevestigd te Amsterdam)

Mededeling betreffende de aflossing van:

8,75% Knock-in Reverse Convertible Bonds op Fortis 2017 per 2019

Refererend aan de advertentie van 19 januari 2017 deelt Rabo Securities N.V. mee dat de Bonds met elk een nominale waarde van EUR 1.000 per 4 februari 2019 worden afgelost. De aflossing vindt plaats door middel van levering van een geheel aantal gewone aandelen, waarbij eventuele fracties van aandelen contant worden uitbetaald. In onderstaande tabel wordt het aantal aandelen en de waarde van de fracties per Bond aangegeven:

Onderliggende waarde	Slotkoers	Aflossing per bond	Fractiewaarde per Bond*
Fortis	EUR 17,89	36 aandelen	EUR 7,69

* Gebaseerd op de slotkoers van Euronext Amsterdam N.V. van 29 januari 2019

4

Welke balansveranderingen vinden plaats op 4 februari 2019?

- a Aan de creditzijde bij Rabo Securities N.V. neemt het aandelenkapitaal toe en neemt het vreemde vermogen af.
- b Aan de creditzijde bij Fortis neemt het aandelenkapitaal toe en neemt het vreemde vermogen af.
- c Bij Rabo Securities N.V. neemt aan de debetzijde de post effecten af en neemt aan de creditzijde het vreemde vermogen af.
- d Bij Fortis neemt aan de debetzijde de post effecten af en neemt aan de creditzijde het vreemde vermogen af.

5

Uitgaande van de gegevens in de advertentie kan het effectief rendement geschat worden voor de belegger die op 4 februari 2017 de Reverse Convertible Bond op Fortis tegen de nominale waarde kocht en deze tot de aflossingsdatum aanhield.

In welke orde van grootte ligt dit effectief rendement (op jaarbasis)?

- a tussen 8% en 10%.
- b tussen -8 en -10%.
- c tussen -1% en 1%.
- d tussen -18% en -20%.

Het onderstaande geldt voor de vragen 6, 7 en 8.

Lumen NV is een particuliere onderneming. Lumen NV heeft op 1 januari 2016 een obligatielening uitgegeven met de volgende kenmerken:

- * Aflossing na tien jaar.
- * Vast rentepercentage van 3,5%, rentebetaling eens per jaar.
- * Coupures van nominaal € 1.000.

6

Op 1 januari 2016 bedroeg het rendement op tienjaars-staatobligaties 3,5%.

De obligatie zal in dat geval geëmitteerd zijn

- a a pari; de obligatie geeft dan een effectief rendement van meer dan 3,5%
- b a pari, de obligatie geeft dan een effectief rendement minder dan 3,5%.
- c boven pari, want Lumen NV is een particuliere onderneming.
- d onder pari, want Lumen NV is een particuliere onderneming.

7

De volgende stellingen hebben betrekking op deze obligatielening:

- I De obligatie van Lumen NV is rentegevoeliger dan een qua looptijd vergelijkbare zero-coupon-obligatie.
- II De obligatie van Lumen NV is rentegevoeliger dan een qua rentepercentage vergelijkbare obligatie met een looptijd van twintig jaar.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

Het onderstaande geldt voor de vragen 8, 9 en 10.

Op een bepaald moment bedraagt de koers van de convertible Scheringa NV 105,25.

Deze convertible, met een nominale waarde van € 1.000 en een couponrente van 2,75%, heeft een gemiddelde resterende looptijd van 2,87 jaar. Het te verkrijgen aantal aandelen is 18,37.

Verder is gegeven:

- * De beurskoers van het aandeel Scheringa NV bedraagt op dat moment € 37,46.
- * Het rendement op gewone obligaties Scheringa NV met een looptijd van twee tot drie jaar bedraagt op dat moment 4,25%.

8

Hoeveel bedraagt de conversiekoers?

- a € 54,44.
- b € 57,29.
- c € 37,46.
- d € 39,43.

9

De volgende twee stellingen hebben betrekking op de beurskoers en het rendement van de convertibele:

- I De beurskoers van de convertibele wordt meer bepaald door de obligatiewaarde dan door de conversiewaarde.
- II Het effectieve rendement van de convertibele is negatief.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

10

Gegeven zijn vier obligaties:

	Couponrente	Naam	Valuta	Beurskoers	Effectief rendement
A	5,25	BNG 92/07	EUR		
B	5,25	BNG 92/12	EUR		4,72
C	5,25	BNG 92/12	PLN		12,03
D	5,25	AAB 92/12	EUR		

Wat is bij een normale rentestructuur juist?

- a De beurskoers van B is hoger dan die van A.
- b Het effectief rendement van C is lager dan dat van A.
- c Het effectief rendement van D is gelijk aan dat van B.
- d De beurskoers van D is lager dan die van A.

11

Het Financieele Dagblad meldt het volgende nieuws:

Amerikaanse rapporten over de productie en de werkgelegenheid toonden donderdag aan dat het niet zo slecht gaat met de Amerikaanse economie als tot nu toe is gedacht. De industriële productie in de regio Philadelphia bleek onverwachts te zijn gestegen in de maand november. De index van de centrale bank van de regio Philadelphia steeg tot verrassing van velen tot 6,1 in november, tegen een stand van minus 13,1 de maand ervoor.

Een ander teken dat erop wijst dat het wat beter zou kunnen gaan met de Amerikaanse economie is dat afgelopen week minder mensen dan verwacht een aanvraag deden voor een werkloosheidsuitkering. Beide indicatoren zorgden er gisteren voor dat beleggers optimistischer aankeken tegen de economie.

Welk effect heeft dit nieuws *ceteris paribus*?

- a Beleggers stappen over van aandelen naar obligaties.
- b De obligatiekoersen dalen.
- c Het effectieve rendement op obligaties daalt.
- d De centrale banken overwegen een renteverlaging.

12

De Financiële Nieuwsdienst meldt het volgende:

Standard & Poor's heeft de waardering voor het langetermijnkrediet van ING Groep en ING Verzekeringen met een stap verlaagd van AA- naar A+. De waardering voor het kortetermijnkrediet is verlaagd van A-1+ naar A-1. Dat heeft de kredietbeoordelaar donderdag bekendgemaakt.

Wat betekent dit *ceteris paribus* voor uitstaande obligaties van ING Groep?

- a De couponrente stijgt.
- b Het effectieve rendement daalt.
- c De beurskoersen dalen.
- d Niets.

13

Gegeven is een citaat uit Het Financiële Dagblad, dat betrekking heeft op de positie van Nederlandse pensioenfondsen.

Het probleem van de meeste fondsen is dat er een groot verschil bestaat tussen de gemiddelde looptijd (duration) van hun verplichtingen (ongeveer vijftien jaar voor het gemiddelde Nederlandse fonds) en die van de obligaties in portefeuille (zes jaar). De twee hangen sterk samen, omdat pensioenverplichtingen als het spiegelbeeld van obligaties kunnen worden gezien.

Vul in:

'Als gevolg van het bovenstaande zal de balans van de pensioenfondsen verslechteren bij ...**A**.... Om daar wat aan te doen, zouden pensioenfondsen het aandeel van ...**B**... obligaties in hun portefeuille moeten vergroten.'

Wat is juist?

- a A = rentestijging B = langlopende.
- b A = rentestijging B = kortlopende.
- c A = rentedaling B = langlopende.
- d A = rentedaling B = kortlopende.

14

Ten opzichte van de gewone obligatie met jaarlijkse rentebetaling betekent een nulcoupon-obligatie *ceteris paribus* voor de belegger

- a een groter inkomensrisico en een groter hoofdsomrisico.
- b een groter inkomensrisico en een kleiner hoofdsomrisico.
- c een kleiner inkomensrisico en een groter hoofdsomrisico.
- a een kleiner inkomensrisico en een kleiner hoofdsomrisico.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 3

1b

2b

3d

4c

5b

Er wordt afgelost in 36 aandelen ter waarde van € 17,89. Verder wordt per bond € 7,69 uitbetaald, waarmee de aflossing op $36 \times 17,89 + 7,69 = € 651,73$ komt.

Het effectief rendement bedraagt daarmee -9,54%, zoals uit onderstaande tabel blijkt:

Effectief rendement	Jaar	Rente	Aflossing	Totaal	Contante waarde
-0,0954	1	87,50		87,50	96,72
-0,0954	2	87,50	651,73	739,23	903,28
	Totaal				1000,00

6d

Omdat Lumen een particuliere onderneming is, ligt het effectieve rendement boven het effectieve rendement op staatsobligaties, waardoor de koers onder pari ligt.

7d

8a

$€ 1.000 / 18,37 = € 54,44$.

9a

De conversiewaarde bedraagt $18,37 \times € 37,46 = € 688,14$.

De obligatiewaarde bedraagt € 951,89 (de contante waarde van de toekomstige kasstromen tegen een disconteringsvoet van 4,5%).

10d

11b

12c

13c

14c

Hoofdstuk 4 Aandelen

1

Gegeven zijn twee stellingen:

- I Een beheerspreferent aandeel wordt ook een prioriteitsaandeel genoemd.
- II Niet-royeerbare certificaten van aandelen worden gebruikt als constructie om de zeggenschap van aandeelhouders te beperken.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

2

Gegeven zijn twee stellingen:

- I *Corporate governance* gaat over de wijze waarop aandeelhouders invloed kunnen uitoefenen op het beleid van een NV.
- II Wanneer A een limietorder geeft voor de koop van een aandeel, weet A zeker dat de order is uitgevoerd zodra een notering onder de kooplímiet tot stand is gekomen.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

3

Gegeven zijn de volgende twee stellingen

- I Bij een structuurvennootschap vindt de benoeming van de bestuurders plaats door de raad van commissarissen.
- II Preferente aandelen die voorkeursrechten geven betreffende het beheer van de onderneming worden prioriteitsaandelen genoemd.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

4

Het aandeel B heeft als beurskoers € 80 en is ex dividend gegaan. B emitteert nieuwe aandelen tegen een emissiekoers van € 70. Elke aandeelhouder ontvangt per aandeel een claimbewijs. Zes claimbewijzen geven recht op één nieuw aandeel.

Hoeveel bedraagt de theoretische waarde van de claim?

- a € 1,67.
- b € 1,43.
- c € 1,25.
- d € 10,00.

5

Voor het aandeel A geldt dat de beleggers een rendement van 12% eisen.

Verwacht wordt dat het dividend in het komende jaar € 1,25 per aandeel zal bedragen en dat dit dividend in de toekomst met 10% per jaar zal groeien.

Wat is de theoretische waarde van het aandeel A?

- a € 10,42.
- b € 12,50.
- c € 62,50.
- d € 104,17.

6

Gegeven zijn twee stellingen betreffende het NSC (Nouvelle Système de Cotation):

- I Het NSC is een ordergedreven systeem.
- II In het NSC is voor elk beursfonds de aanstelling van een animateur verplicht.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

Het onderstaande geldt voor de vragen 7 en 8.

Van het bedrijf PCA is de volgende balans gegeven:

Debet	(1.000.000 euro)	Credit	(1.000.000 euro)
Vaste activa		Eigen vermogen	
terrein	17	aandelen	48
gebouwen	30	reserves	12
inventaris	22		60
	69		
Vlottende activa		Vreemd vermogen	
voorraden	10	lange termijn	
debiteuren	14	hypothecaire lening	20
kas	4	korte termijn	
bank	2	bank	9
	30	crediteuren	10
			39
Totaal	99	Totaal	99

De (vereenvoudigde) resultatenrekening van PCA luidt als volgt:

	(1.000.000 euro)
Omzet	605
Kosten	524
Bedrijfsresultaat	81
Interest	2
Winst voor belasting	79
Belastingen	24
Winst na belasting	55

PCA heeft 47.000.000 aandelen uitgegeven en heeft een pay-out ratio van 40%. De gemiddelde beurskoers van het aandeel PCA was over het verslagjaar € 60.

7

PCA hanteert voor de current ratio een norm van 2 en voor de quick ratio een norm van 1.

Wat is op de balansdatum juist?

- a Beide ratio's voldoen aan de norm.
- b Alleen de current ratio voldoet aan de norm.
- c Alleen de quick ratio voldoet aan de norm.
- d Geen van beide ratio's voldoet aan de norm.

8

Bereken de koers/winstverhouding (K/W) en het dividendrendement (Div. rend.).

Wat is juist?

- a $K/W > 60$ Div. rend. $> 1\%$.
- b $K/W > 60$ Div. rend. $< 1\%$.
- c $K/W < 60$ Div. rend. $> 1\%$.
- d $K/W < 60$ Div. rend. $< 1\%$.

9

Belegger A hanteert de strategie van het waardebeleggen.

Wat is kenmerkend voor de aandelen die A kiest?

- a Relatief hoge koers-cashflow ratio, relatief hoog dividendrendement.
- b Relatief lage koers-cashflow ratio, relatief hoog dividendrendement.
- c Relatief hoge koers-cashflow ratio, relatief laag dividendrendement.
- d Relatief lage koers-cashflow ratio, relatief laag dividendrendement.

10

Een belegger volgt de strategie van het indexbeleggen.

In welk geval moet deze belegger transacties doen?

- a Wanneer het dividendrendement van de index onder de norm zakt.
- b Wanneer de koers-winst ratio van de index boven de norm stijgt.
- c Wanneer de samenstelling van de index verandert.
- d Wanneer de waarde van de index onder de norm zakt.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 4

1c

2c

3b

4b

$(\text{Beurskoers} - \text{dividend} - \text{emissiekoers}) / (\text{aantal claims} + 1) = 10 / 7 = \text{€ } 1,43$

5c

$\text{Verwacht dividend over een jaar} / (\text{geëist rendement} - \text{groeiquote}) = 1,25 / (0,12 - 0,10) = \text{€ } 62,50$

6a

7c

De current ratio is: vlottende activa / kort vreemd vermogen: $30 / 19 = 1,58$, de norm is 2.

De quick ratio is: vlottende activa excl. voorraden / kort vreemd vermogen: $20 / 19 = 1,05$, de norm is

1.

8d

De winst per aandeel bedraagt: $55.000.000 / 47.000.000 = \text{€ } 1,17$. Bij een beurskoers van € 60 is de koers-winstverhouding dus $60 / 1,17 = 51,28$.

Het dividendrendement bedraagt: $0,4 \times 1,17 / 60 = 0,78\%$.

9b

10c

Hoofdstuk 5 Derivaten

1

Voorbeelden van derivaten zijn:

- 1 Opties.
- 2 Obligaties.
- 3 Swaps.
- 4 Onderhandse leningen.
- 5 Futures.

Wat is het goede alternatief?

- a Alleen 1, 2 en 3 zijn juist.
- b Alleen 2, 4 en 5 zijn juist.
- c Alleen 1, 3 en 5 zijn juist.
- d Alleen 3 en 4 zijn juist.

2

Gegeven zijn de volgende twee stellingen:

- I De koper van een call-optie op het aandeel A heeft de verplichting het aandeel A op termijn tegen een vastgestelde prijs te kopen, de koper van future op aandeel A heeft die verplichting niet.
- II In tegenstelling tot futures zijn opties ongeschikt als instrument om risicobeperking te bewerkstelligen.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

3

In een landelijk weekblad wordt over de reverse exchangeable obligatie het volgende opgemerkt:

De techniek komt erop neer dat de belegger een obligatie koopt en daarbij tegelijkertijd een ...A...-optie ...B....

Wat is juist?

- a A = call B = koopt.
- b A = call B = schrijft.
- c A = put B = koopt.
- d A = put B = schrijft.

4

Vul in:

'Een marketmaker op de Optiebeurs van Euronext Amsterdam is verplicht, doorlopend bied- en laatprijzen af te geven t.a.v. optieseries van fondsen waarin hij een markt dient te onderhouden. Bij aankoop van opties wil hij dat doen tegen de ...**A**... en bij verkoop van opties wil hij de ...**B**... ontvangen. Natuurlijk ligt de biedprijs ...**C**... dan de laatprijs.'

Wat is juist?

- a A = biedprijs B = laatprijs C = hoger.
- b A = biedprijs B = laatprijs C = lager.
- c A = laatprijs B = biedprijs C = hoger.
- d A = laatprijs B = biedprijs C = lager.

5

Op een bepaald moment bedraagt de optiepremie van een call-optie op het aandeel A met uitoefenprijs € 25,00 op de optiebeurs € 1,20. Het aandeel A noteert op hetzelfde moment € 24,60.

Wat is juist betreffende deze optie?

- a De intrinsieke waarde bedraagt € 0,80 en de tijdwaarde bedraagt € 0,40.
- b De intrinsieke waarde bedraagt € 0,40 en de tijdwaarde bedraagt € 0,80.
- c De intrinsieke waarde bedraagt € 1,20 en de tijdwaarde bedraagt € 0,00.
- d De intrinsieke waarde bedraagt € 0,00 en de tijdwaarde bedraagt € 1,20.

6

Op de optiebeurs is wordt op 12 januari een call-optie op het aandeel A verhandeld met een resterende looptijd tot 19 mei van hetzelfde jaar. De optie heeft op 12 januari een intrinsieke waarde van € 3,00 en een tijdwaarde van € 2,00. Tussen 12 januari en 19 mei vertoont de beurskoers van het aandeel A een beduidende stijging.

Wat gebeurt er in de periode van 12 januari tot 19 mei met de intrinsieke waarde en de tijdwaarde van deze optie?

- a De intrinsieke waarde stijgt en de tijdwaarde daalt.
- b De intrinsieke waarde daalt en de tijdwaarde stijgt.
- c De intrinsieke waarde en de tijdwaarde dalen allebei.
- d De intrinsieke waarde en de tijdwaarde stijgen allebei.

7

Gegeven zijn twee call-opties met eenzelfde uitoefenprijs. Optie A heeft als onderliggende waarde het aandeel A, optie B het aandeel B. Beide aandelen hebben dezelfde beurskoers.

De premie van optie A is hoger dan de premie van optie B.

Wat kan dit verschil verklaren?

- a De rente is relatief laag.
- b De volatiliteit van de beurskoers van A is kleiner dan van de beurskoers van B.
- c Aandeel A keert geen dividend uit en aandeel B wel.
- d De looptijd van optie A is korter dan die van optie B.

8

Een speculant verwacht een belangrijke stijging van de aandelenkoersen. Om een maximale winst te maken, wil zij gebruik maken van opties en futures op de aandelenindex.

Beoordeel in dat kader de juistheid van de volgende stellingen:

- I De speculant kan put-opties kopen.
- II De speculant kan futures kopen.

Wat is juist?

- a I en II zijn juist.
- b Alleen I is juist.
- c Alleen II is juist.
- d I en II zijn onjuist.

Het onderstaande geldt voor de vragen 9 en 10.

In een landelijk dagblad staan onder de kop 'Optiebeurs van Euronext Amsterdam' de volgende slotkoersen afgedrukt:

Philips Electronics		
Series	Uitoefenprijs	Slotkoers
Call		
Apr.	25,00	4,65
Apr.	30,00	2,50
Apr.	35,00	0,20
Put		
Apr.	25,00	1,00
Apr.	30,00	3,50
Apr.	35,00	6,50

Een belegger kiest voor een bepaalde optiestrategie. Zij verricht daartoe gelijktijdig een openingskoop van de call apr. 25,00 en een openingsverkoop van de call apr. 30,00.

9

Welke optiestrategie is dit en op welke koersverwachting is deze gebaseerd?

- a Straddle grote fluctuaties in beurskoers Philips Electronics.
- b Straddle beperkte fluctuaties in beurskoers Philips Electronics.
- c Price spread beperkte daling van beurskoers Philips Electronics.
- d Price spread beperkte stijging van beurskoers Philips Electronics.

10

Vanaf welke beurskoers van het aandeel Philips Electronics levert deze optiestrategie bij uitoefening winst op?

- a Beurskoers > € 25,00.
- b Beurskoers > € 27,15.
- c Beurskoers > € 29,65.
- d Beurskoers < € 25,00.

11

De contractgrootte van de AEX-indexfuture op de Optiebeurs van Euronext Amsterdam bedraagt € 200 x de AEX-index. De beurskoers van de AEX-indexfuture die op 17 mei afloopt bedraagt op 1 mei 554,20. Een belegger doet op 1 mei een openingsverkoop van één futurescontract. Op 17 mei bedraagt de stand van de AEX-index 547,30.

Hoeveel bedraagt het resultaat van deze belegger?

- a € 1.094,60.
- b - € 1.094,60.
- c € 1.380,00.
- d - € 1.380,00.

12

Een belegger koopt 200 aandelen B tegen een beurskoers van € 43,80 en twee put-opties op het aandeel B met een uitoefenprijs van € 42,00 en een premie van € 0,70.

Hoeveel bedraagt het maximale verlies per aandeel dat de belegger op deze positie kan lijden?

- a € 1,80.
- b € 2,50.
- c € 0,70.
- d € 3,60.

13

Een belegger heeft op tijdstip I een aantal call-opties gekocht. De onderliggende waarde van de opties is het aandeel A, de uitoefenprijs bedraagt € 15. Op tijdstip I bedroeg de koers van het aandeel A € 15. De aankoopprijs van de opties bedroeg € 4 per aandeel. Op de expiratiedatum van de optie staat de koers van het aandeel A op € 16.

Hoeveel euro bedraagt de winst per aandeel voor de belegger op de expiratiedatum?

(+: winst; -: verlies)

- a +5.
- b -3.
- c +1.
- d -5.

Het onderstaande geldt voor de vragen 14 en 15.

In een landelijk dagblad staan onder de kop 'Optiebeurs' de volgende slotkoersen afgedrukt:

AKZO NOBEL 40,65

Series	Uitoefenprijs	Slotkoers
Call		
Okt.	37,50	3,90
Okt.	40,00	1,90
Okt.	42,50	0,80
Okt.	45,00	0,30
Jan.	37,50	6,00
Jan.	40,00	4,00
Jan.	42,50	2,30
Jan.	45,00	1,40
Put		
Okt.	37,50	0,40
Okt.	40,00	1,10
Okt.	42,50	2,40
Okt.	45,00	4,40
Jan.	37,50	1,30
Jan.	40,00	2,00
Jan.	42,50	4,20
Jan.	45,00	6,10

Een belegger verwacht dat zich de komende tijd slechts zeer geringe fluctuaties in de beurskoers van het aandeel AKZO NOBEL zullen voordoen.

Zij kiest daarom voor de strategie van de straddle, waarvoor zij, naast een andere optie, de call okt. 40,00 gebruikt.

14

Wat is juist omtrent de maximaal te behalen winst (W) en het maximaal te behalen verlies (V) per aandeel op de expiratiedatum?

- a W = € 3,00 V is onbeperkt.
- b W = € 2,70 V = € 3,00.
- c W is onbeperkt V is onbeperkt.
- d W is onbeperkt V = € 2,70.

15

Op de expiratiedatum noteert het aandeel AKZO NOBEL € 42,50.

Wat is dan het resultaat (per aandeel) op de positie?

- a Een winst van € 0,50.
- b Een verlies van € 0,50.
- c Een winst van € 2,50.
- d Een verlies van € 2,50.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 5 derivaten

1c

2d

3d

4b

5d

6a

7c

8c

9d

10b

Bij aanvang kost de strategie € 4,65 (openingskoop) en brengt € 2,50 (openingsverkoop) op; kost dus per saldo € 2,15. Bij een beurskoers > € 27,15 levert de call 25,00 meer dan € 2,15 op. Vanaf een beurskoers van € 30,00 is de winst maximaal ($€ 5,00 - € 2,15 = € 2,85$).

11c

De belegger heeft de future verkocht (openingsverkoop) voor $200 \times 554,20 = € 110.840$ en koopt deze terug (sluitingskoop) voor $200 \times 547,30 = € 109.460$. De belegger verdient dus $110.840 - 109.460 = € 1.380$.

12b

De opbrengst van het aandeel bedraagt minimaal € 42,00, de kosten van de positie bedragen $43,80 + 0,40 = € 44,50$; het verschil van $44,50 - 42,00 = € 2,50$ is het maximale verlies.

13b

De aankoopsprijs van de optie bedraagt € 4,00 (per aandeel) en de opbrengst bij uitoefening bedraagt € 1,00 ($16,00 - 15,00$).

14a

De strategie behelst een gelijktijdige openingsverkoop van de call okt. 40,00 en de put okt. 40,00, hetgeen $1,90 + 1,10 = € 3,00$ (per aandeel) oplevert. Wanneer de beurskoers van het aandeel Akzo Nobel bij uitoefening op € 40,00 staat, worden geen van beide opties uitgeoefend en is de winst maximaal.

15a

De call-optie is in the money en wordt uitgeoefend; de belegger moet de aandelen leveren voor € 40,00 die € 42,50 waard zijn, een verlies per aandeel van € 2,50. Ontvangen was € 3,00 per aandeel, zodat een winst van $3,00 - 2,50 = € 0,50$ per aandeel resteert.

Hoofdstuk 6 Vastgoed

1

Welke vastgoedbelegging valt in de categorie gepoolde beleggingen?

- a Een participatie in een dakfonds.
- b Een beleggingspand.
- c Een aandeel in een beursgenoteerd vastgoedfonds.
- d Een participatie in een vastgoed-CV.

2

Een participatie in een vastgoed-CV kenmerkt zich, in vergelijking met een aandeel in een beursgenoteerd vastgoedfonds, als regel door

- a een korte looptijd en een groot belegd bedrag.
- b een lange looptijd en een groot belegd bedrag.
- c een korte looptijd en een klein belegd bedrag.
- d een lange looptijd en een klein belegd bedrag.

3

Direct vastgoed kenmerkt zich, in vergelijking met beursgenoteerde aandelen in industriële en dienstverlenende ondernemingen, als regel door

- a een hoog indirect rendement en een grote mate van liquiditeit.
- b een hoog indirect rendement en een kleine mate van liquiditeit.
- c een hoog direct rendement en een grote mate van liquiditeit.
- d een hoog direct rendement en een kleine mate van liquiditeit.

4

Hoe wordt de rendementswaarde van een vastgoedobject berekend?

- a Als product van de kapitalisatiefactor en de bruto markthuur in het eerste jaar bij volledige verhuur.
- b Als som van de contante waarde van de toekomstige netto huuropbrengsten en de eindwaarde bij verkoop.
- c Als som van de contante waarde van de bruto markthuur in het eerste jaar en de verkoopwaarde na één jaar.
- d Als quotiënt van de bruto markthuur in het eerste jaar bij volledige verhuur en de kapitalisatiefactor.

5

De IPD Global Annual Property Index is een maatstaf voor het rendement op

- a Nederlandse direct vastgoed.
- b direct vastgoed wereldwijd.
- c Nederlands indirect vastgoed.
- d indirect vastgoed wereldwijd.

6

Een winkelcomplex wordt voor 90% verhuurd. Het heeft komend jaar een bruto markthuur van € 500.000 bij volledige verhuur. De exploitatiekosten bedragen komend jaar € 50.000. De kapitalisatiefactor voor dit complex wordt geschat op 12.

Belegger A koopt het complex voor € 6.000.000. A hanteert een rendementseis van 7% en wil het complex twee jaar in bezit houden. In die periode blijven de bruto markthuur, de exploitatiekosten, het verhuurpercentage en de kapitalisatiefactor constant.

Hoeveel bedraagt de marktwaarde van het winkelcomplex volgens de BAR-methode?

- a € 6.144.641.
- b € 6.000.000.
- c € 5.723.849.
- d € 5.700.000.

7

Wat zijn goede redenen om direct vastgoed toe te voegen aan een beleggingsportefeuille die uit aandelen bestaat?

- a Het rendement op direct vastgoed vertoont weinig samenhang met de inflatie en weinig samenhang met het rendement op aandelen.
- b Het rendement op direct vastgoed vertoont weinig samenhang met de inflatie en veel samenhang met het rendement op aandelen.
- c Het rendement op direct vastgoed vertoont veel samenhang met de inflatie en weinig samenhang met het rendement op aandelen.
- d Het rendement op direct vastgoed vertoont veel samenhang met de inflatie en veel samenhang met het rendement op aandelen.

8

Een kleine particuliere belegger wil in internationaal gespreid vastgoed beleggen.

Welke beleggingsvormen zijn daarvoor geschikt?

- a vastgoed-CV's en directe vastgoedbeleggingen.
- b directe vastgoedbeleggingen en beursgenoteerde vastgoedfondsen.
- c beursgenoteerde vastgoedfondsen en dakfondsen.
- d dakfondsen en vastgoed-CV's.

9

In tijdreeksen van vastgoedrendementen komt dikwijls de werkelijke volatiliteit van de onderliggende waarde onvoldoende tot uitdrukking.

Dit is het gevolg van:

- a smoothing.
- b de vastgoedcyclus.
- c het optreden van premiums.
- d het optreden van discounts.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 6

1d

2a

3d

4b

5b

6b

De marktwaarde is de kapitalisatiefactor vermenigvuldigd met de bruto markthuur in het eerste jaar bij volledige verhuur: $12 \times 500.000 = \text{€ } 6.000.000$.

7c

8c

9a

Hoofdstuk 7 Portefeuillevorming

1

Vul in:

'Bij ...A... asset allocation wijzigt de belegger tijdelijk het percentage dat belegd is in een bepaald(e) ...B...'

Wat is juist?

- a A = strategische B = beleggingscategorie.
- b A = strategische B = aandeel.
- c A = tactische B = beleggingscategorie.
- d A = tactische B = aandeel.

2

Twee beleggingsstrategieën worden onderscheiden: passief beleggen en actief beleggen.

Wat zijn vormen van actief beleggen?

- a Indexbeleggen en market timing.
- b Indexbeleggen en buy-and-hold.
- c Stock picking en market timing.
- d Stock picking en buy-and-hold.

3

Hoe wordt een beleggingsinstelling met rechtspersoonlijkheid genoemd?

- a Open-end beleggingsinstelling
- b Closed-end beleggingsinstelling.
- c Beleggingsfonds.
- d Beleggingsmaatschappij.

4

Gegeven zijn de volgende twee stellingen betreffende trackers:

- I Een beleggingsinstelling die trackers uitgeeft is een closed-end beleggingsinstelling.
- II Een tracker volgt zo precies mogelijk een bepaalde index.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

5

Op een bepaald moment noteert een indextracker, uitgegeven door ETF BV, op de effectenbeurs onder zijn intrinsieke waarde.

Welk proces vindt in dat geval plaats op de effectenbeurs?

- a Marktpartijen kopen trackers op de beurs en bieden die aan bij ETF BV in ruil voor de onderliggende aandelen.
- b Marktpartijen kopen trackers op de beurs en bieden die aan bij ETF BV in ruil voor liquide middelen.
- c Marktpartijen kopen de onderliggende aandelen op de beurs en bieden die aan bij ETF BV in ruil voor trackers.
- d Marktpartijen kopen bij ETF BV trackers in ruil voor liquide middelen en verkopen de trackers op de beurs.

6

Belegger A heeft de keuze tussen twee belegginginstellingen die in Nederlandse aandelen beleggen: het indexfonds MSCI dat de MSCI-landenindex Nederland volgt en het aandelenfonds OPAL. Omtrent deze beleggingsinstellingen zijn de volgende gegevens bekend.

	Rendement (% per jaar)	Bèta	Standaard- deviatie
MSCI	4,3%	1,00	0,14
OPAL	4,7%	1,12	0,13

Gegeven is verder dat het risicovrije rendement 4% per jaar bedraagt.

Vul in:

'De Sharpe ratio van OPAL is ...**A**... dan die van MSCI en de Treynor ratio van OPAL is ...**B**... dan die van MSCI.'

Wat is juist?

- a A = lager B = lager.
- b A = lager B = hoger.
- c A = hoger B = lager.
- d A = hoger B = hoger.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 7

1c

2c

3d

4b

5a

6d

	Rend	Bèta	Rf	Treynor	Sigma	Sharpe
MSCI	4,30%	1,00	0,04	0,003	0,14	0,021
OPAL	4,70%	1,12	0,04	0,006	0,13	0,054

Hoofdstuk 8 Technische analyse

1

Gegeven zijn de volgende twee stellingen op het gebied van de technische analyse:

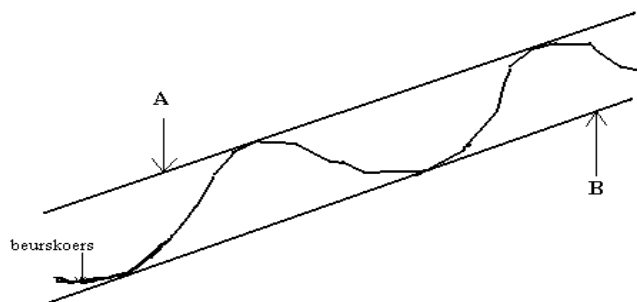
- I Het gebied tussen steunlijn en weerstandslijn wordt het trendkanaal genoemd.
- II Bij de methode van de three-points-reversal worden alleen koerswijzigingen van drie of meer kruisen of nullen in de barchart weergegeven.

Wat is juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

2

Gegeven is de volgende figuur die op de verticale as de beurskoers in euro's en op de horizontale as de tijd weergeeft.

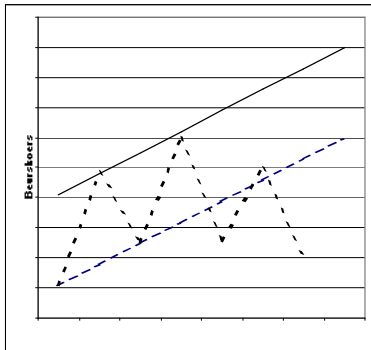

Welke termen worden in de technische analyse voor de lijnen A en B gebruikt?

- a A = steunlijn B = weerstandslijn.
- b A = steunlijn B = steunlijn.
- c A = weerstandslijn B = weerstandslijn.
- d A = weerstandslijn B = steunlijn.

3

Gegeven is de volgende grafiek:

Welk koerspatroon wordt hier afgebeeld en waarop wijst dit volgens de technische analyse?

- a Kop-schouderpatroon trendomkeer.
- b Kop-schouderpatroon trendvoortzetting.
- c Driehoekspatroon trendomkeer.
- d Driehoekspatroon trendvoortzetting.

4

Gegeven zijn de volgende twee uitspraken:

- I De wereldconjunctuur herstelt zich, waardoor de inflatie in het komende jaar zal toenemen.
- II De AEX-index heeft tevergeefs een aanval gedaan op de weerstandslijn van 600.

Wat is juist?

- a Uitspraak I betreft de fundamentele analyse en uitspraak II de technische analyse.
- b Uitspraak I betreft de technische analyse en uitspraak II de fundamentele analyse.
- c Uitspraak I betreft de fundamentele analyse en uitspraak II de economische analyse.
- d Uitspraak I betreft de economische analyse en uitspraak II de technische analyse.

5

Een technisch analist neemt op een bepaald moment het volgende waar:

- I De koersen laten een M-patroon zien.
- II Het MA-30 zakt onder het MA-150.
- III De koersen laten de bodemvariant van het kop-schouderpatroon zien.
- IV De RSI doorkruist de 30-lijn in opwaartse richting.

Welke waarnemingen wijzen op een te verwachten koersstijging?

- a I en III.
- b I en II.
- c II en III.
- d III en IV.

6

Gegeven zijn de volgende twee stellingen:

- I Een W-patroon is een omkeerpatroon dat wijst op het einde van een stijgende trend.
- II Wanneer de RSI van een financiële titel boven de 70 ligt, is de titel *overbought*.

Wat is volgens de technische analyse juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

7

Op grond van gegevens omtrent de handel in een bepaald aandeel zijn de Relative Strength Index (RSI), het 200-daags voortschrijdend gemiddelde (MA-200) en het 30-daags voortschrijdend gemiddelde (MA-30) berekend.

Welke combinatie van factoren wijst op een te verwachten daling van de aandelenkoers?

- a Het MA-200 zakt onder het MA-30 en de RSI doorkruist de 70-lijn opwaarts.
- b Het MA-30 zakt onder het MA-200 en de RSI doorkruist de 70-lijn opwaarts.
- c Het MA-200 zakt onder het MA-30 en de RSI doorkruist de 70-lijn neerwaarts.
- d Het MA-30 zakt onder het MA-200 en de RSI doorkruist de 70-lijn neerwaarts.

8

Gegeven zijn de volgende twee stellingen betreffende de On Balance Volume indicator (OBV) en het momentum:

- I Wanneer de OBV zich in dezelfde richting beweegt als de beurskoers, wordt dat in de technische analyse als een bevestiging van de trend gezien.
- II Bij een positief momentum betekent een toename van het momentum dat de koers sterker gaat stijgen.

Wat is volgens de technische analyse juist?

- a Stelling I is juist en stelling II is onjuist.
- b Stelling I is onjuist en stelling II is juist.
- c Stelling I en II zijn beide juist.
- d Stelling I en II zijn beide onjuist.

Antwoorden meerkeuzevragen hoofdstuk 8

1c

2d

3a

4d

5d

6b

7d

8c

Hoofdstuk 9 Fiscale aspecten

1

Voor een bepaald jaar is omtrent de vermogensrendementsheffing het volgende gegeven:

- * Het fictieve rendement bedraagt 4%.
- * Het tarief bedraagt 30%.
- * Het vrijgestelde vermogen voor een alleenstaande bedraagt € 20.000.
- * De maximale vrijstelling voor maatschappelijke beleggingen bedraagt € 50.000.

C. Zuiderwijk is alleenstaand en heeft geen schulden.

Over het vermogen van Zuiderwijk in het jaar is het volgende gegeven:

Categorie	Bedrag per 1 jan.	Dividend na 1 januari
Liquiditeitenfonds	€ 100.000	2,0%
Aandelenfonds	€ 120.000	1,0%
Fiscaal erkend groenfonds	€ 30.000	5,0%

Hoeveel vermogensrendementsheffing is Zuiderwijk verschuldigd over het jaar?

- a € 2.438.
- b € 2.400.
- c € 2.760.
- d € 2.640.

2

H. Waterman heeft een eigen woning in Groningen die hij zelf bewoont en een tweede woning in Lauwersoog die hij verhuurt. Op geen van beide panden rust een hypotheek.

Wat valt er onder de vermogensrendementsheffing (box III)?

- a Alleen de woning in Groningen.
- b Alleen de woning in Lauwersoog.
- c Zowel de woning in Groningen als de woning in Lauwersoog.
- d Noch de woning in Groningen noch de woning in Lauwersoog.

3

In welke box van de inkomstenbelasting vallen inkomsten uit aanmerkelijk belang?

- a Box I.
- b Box II.
- c Box III.
- d Box IV.

4

Voor een bepaald jaar is omtrent de vermogensrendementsheffing het volgende gegeven:

- * Het fictieve rendement bedraagt 4%.
- * Het tarief bedraagt 30%.
- * Het vrijgestelde vermogen voor een alleenstaande bedraagt € 17.600.
- * De maximale vrijstelling voor beleggingen in durfkapitaal bedraagt € 50.000.

B. Jolink is alleenstaand en heeft geen schulden. Zij heeft op 1 januari een vermogen van € 175.100 waarover het volgende is gegeven:

Categorie	Bedrag	Dividend c.q. rente
Aandelen	€ 75.000	2%
Deposito	€ 100.100	3%

Hoeveel vermogensrendementsheffing is Jolink verschuldigd over het jaar?

- a € 2.340.
- b € 4.230.
- c € 564.
- d € 1.890.

Antwoorden meerkeuzevragen

1b

De rendementsgrondslag bedraagt € = 220.000. Het bedrag dat in de heffing wordt betrokken bedraagt $220.000 - 20.000 = € 200.000$.

De vermogensrendementsheffing bedraagt daarmee $0,3 \times 0,04 * 200.000 = € 2400$.

2b

3b

4d

De rendementsgrondslag bedraagt: € 175.100. Het bedrag dat in de heffing wordt betrokken bedraagt: $175.100 - 17.600 = € 157.500$. De vermogensrendementsheffing bedraagt: $0,3 \times 0,04 \times 157.500 = € 1.890$.